

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting De Vakopleiding Afbouw

Onderzoek bestuur en opleidingen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 6 september 2024

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij Stichting De Vakopleiding Afbouw (hierna De Vakopleiding) onderzocht of de sturing door de directie op de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen op orde is en in hoeverre de directie ambities heeft op de verdere ontwikkeling van de opleidingen (zie Onderzoekskader 2021).

We beoordelen de kwaliteit van de Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie van De Vakopleiding als Voldoende.

Context

De Vakopleiding is een niet-bekostigde instelling en heeft sinds maart 2023 een definitieve erkenning gekregen. De instelling is nu onderdeel van onze reguliere toezichtcyclus en zodoende is het gebruikelijk om, een jaar nadat het start kwaliteitsonderzoek heeft plaatsgevonden, een vierjaarlijks onderzoek uit te voeren. Dit is het eerste vierjaarlijkse onderzoek bij de instelling.

Wat gaat goed?

Wij zien dat de directie duidelijk stuurt op de visie. Het speerpunt om studenten maatwerk te bieden komt terug in de uitvoering van de opleiding. Dit zien we met name in de begeleiding die gericht is op de behoeften van de individuele studenten.

Het onderwijskundig leiderschap is sterk verankerd in de organisatie. Dit is in deze platte organisatie belegd bij de studieloopbaanbegeleider. We constateren dat deze studieloopbaanbegeleider structureel contact heeft met de praktijkdocenten, studenten en bedrijven om te praten over de studievoortgang. Het effect van deze korte lijntjes is dat het team bewust bezig is met het bewaken en bevorderen van de onderwijskwaliteit die De Vakopleiding nastreeft.

Verder zien we dat de directie extern informatie ophaalt om zicht te krijgen op kansen en bedreigingen voor het onderwijs in de sectoren waar De Vakopleiding actief is. Zo is ze regelmatig met diverse roc's en brancheorganisaties in overleg over onderwijs dat in het bekostigd onderwijs lastig gegeven kan worden en de rol die De Vakopleiding hierin kan vervullen.

Bestuur: Stichting De Vakopleiding Afbouw

Bestuursnummer: 25426

Brin: 31UR

Onderzoeksnummer: 318274

Onderzoeksnummer gekoppeld kwaliteitsonderzoek: 318279

Sector: Afbouw, hout en onderhoud

Totaal aantal studenten instelling 2023-2024: 7 studenten

Opleiding waarbij we verificatie-activiteiten hebben

uitgevoerd: Plafond- en Wandmonteur niveau 2, bbl, opleidingscode 25027

Wat kan beter?

Wat beter kan is het terugkoppelen van de uitkomsten van de feedback die studenten en bedrijven geven over het onderwijs. Het is voor beide niet altijd duidelijk wat De Vakopleiding met de feedback doet.

Vervolg

Wij voeren op directieniveau geen vervolgtoezicht uit.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	7
3.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 6 juni 2024 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting De Vakopleiding Afbouw (hierna De Vakopleiding). We hebben dit onderzoek gecombineerd met een kwaliteitsonderzoek naar de opleiding Plafond- en Wandmonteur niveau 2, bbl, opleidingscode 25027. Over de bevindingen van dat onderzoek rapporteren wij in een apart rapport.

In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

Waarborgt de directie met haar (be)sturing de kwaliteit op de opleiding? Heeft de directie ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de opleiding?

We spreken in dit rapport de bestuurder van het bevoegd gezag aan met de term 'directie'. Dat sluit beter aan op de werkelijkheid van De Vakopleiding, dan de term 'bestuur' uit de Wet op het onderwijstoezicht.

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van de directie. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met de directie over haar visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we verificatie-activiteiten uit op opleidings- en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken.

Onderzoeksactiviteiten

Tijdens het vierjaarlijks onderzoek bij De Vakopleiding hebben we verificatie-activiteiten uitgevoerd die aansluiten bij de speerpunten uit de onderwijsvisie. De directie gaf aan dat een van de speerpunten van De Vakopleiding is om maatwerk te leveren, omdat de studentpopulatie divers is. Wij hebben daarom geverifieerd hoe de directie van De Vakopleiding vanuit haar visie stuurt op maatwerk.

Daarbij verifiëren we tijdens het onderzoek ook de sturing door de directie op het onderwijs gericht op de basisvaardigheden en de resultaten dan wel de effecten daarvan. Binnen het onderwijs van De Vakopleiding onderzoeken we de basisvaardigheden Nederlands, rekenen en Burgerschap.

Het vierjaarlijks onderzoek bij De Vakopleiding bestond uit de volgende onderzoeksactiviteiten: we hebben documenten bestudeerd voorafgaand aan het onderzoek. Tijdens het onderzoek hebben we gesproken met studenten, met docenten, met een afvaardiging van de examencommissie en met de directie. We hebben daarnaast ook gesproken met begeleiders uit de bpv.

Onderzoeken op opleidingsniveau

Kwaliteitsonderzoek

Parallel aan het vierjaarlijks onderzoek hebben wij een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij de opleiding Plafond- en Wandmonteur niveau 2, bbl, opleidingscode 25027. We voeren dit kwaliteitsonderzoek uit omdat we tijdens het startkwalificatie onderzoek in 2023 geen oordeel konden geven op deze standaarden omdat de processen rond examinering en kwaliteitszorg nog niet doorlopen waren.

De bevindingen uit dat onderzoek hebben we als verificatie gebruikt van de sturing door de directie op de kwaliteit van het onderwijs. We publiceren een apart rapport over het kwaliteitsonderzoek op opleidingsniveau, dit rapport is te vinden op onze website. Waar relevant verwijzen we in dit rapport naar het opleidingsrapport.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was geen aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn geen signalen over De Vakopleiding bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel op het niveau van de directie en de oordelen op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de reactie van de directie op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2. Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden.

We beoordelen de kwaliteit van de Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie van Stichting De Vakopleiding als Voldoende.

Context

De Vakopleiding is een niet-bekostigde instelling die is ontstaan uit een initiatief van branchevertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en het onderwijs. Het doel van De Vakopleiding is om zij-instromers en vakmensen op te leiden voor diverse sectoren. De Vakopleiding biedt specialistische opleidingen en trajecten voor certificaten aan die voor bekostigde instellingen lastig te realiseren zijn. Het aantal studenten dat zich inschrijft is met zeven studenten in 2023-2024 vooralsnog beperkt. De Vakopleiding heeft in verband met de diversiteit van de doelgroep die de opleiding(en) volgt als speerpunt om persoonlijke trajecten in te richten.

De Vakopleiding heeft sinds maart 2023 een definitieve erkenning gekregen. De instelling is nu onderdeel van onze reguliere toezichtcyclus en zodoende is het gebruikelijk om, een jaar nadat het start kwaliteitsonderzoek heeft plaatsgevonden, een vierjaarlijks onderzoek uit te voeren. Dit is het eerste vierjaarlijkse onderzoek bij de instelling.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie. Vervolgens geven we een onderbouwing op deze oordelen.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

We beoordelen de standaard Visie, ambities en doelen als Voldoende, omdat de directie een gedragen visie heeft op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Allereerst heeft de directie een visie. De visie is om een specifiek programma aan te bieden dat niet door de bekostigde instellingen kan worden gerealiseerd en hiermee in een behoefte van diverse sectoren zoals de bouw, schilderen en onderhoud te voorzien. Specifiek speerpunt is om het traject op maat aan te bieden om zo werkzoekenden en werkenden te bereiken die zich willen bij- of omscholen. Aansluitend stelt de opleiding zichzelf jaarlijks concrete doelen om de onderwijskwaliteit te bewaken bijvoorbeeld op het gebied van studententevredenheid en slagingspercentage.

Daarnaast stuurt de directie van De Vakopleiding op het bereiken van haar visie. Zo werkt de directie met een kwaliteitszorgstelsel met doelen, instrumenten om de voortgang van die doelen te monitoren en analyses om de doelen waar nodig bij te stellen. We zien dat de directie de taken en verantwoordelijkheden duidelijk belegt en dat iedereen van elkaar weet wie wat moet doen. We constateren ook dat hierdoor alle medewerkers betrokken zijn bij het uitvoeren van de visie. Zo is de studieloopbaanbegeleider het directe aanspreekpunt voor studenten en bedrijven voor vragen over studievoortgang en examens. De docent is het aanspreekpunt voor als het gaat over de opdrachten en de lessen.

Tot slot richt de directie diverse voorwaarden in om de onderwijskundige ambitie, namelijk het bieden van persoonlijke opleidingstrajecten, te kunnen realiseren. Zo is er een studieloopbaanbegeleider die studenten structureel begeleidt en de studievoortgang van studenten in de gaten houdt. Wij constateren dat studenten altijd bij deze begeleider terecht kunnen met uiteenlopende

vragen over de studie. Daarnaast zijn de betrokken docenten flexibel beschikbaar en bieden zij studenten extra ondersteuning waar dat nodig is. Wij zien dit in het bijzonder terug bij de basisvaardigheden rekenen en Nederlands.

We zien ook dat de praktijkdocenten in de lessen naar de persoonlijke behoefte van studenten kijken, studenten starten met het maken van een eenvoudig plafond en de docent maakt het moeilijker als dit mogelijk is. Daarbij draagt de opleiding zorg voor lesmateriaal die studenten op maat kunnen samenstellen, met werkboeken en een online omgeving.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende omdat de directie de doelen voor kwaliteit realiseert, een kwaliteitscultuur bevordert, zorgt voor randvoorwaarden en, waar nodig, tussentijds bijstuurt.

Wij zien de visie om studenten maatwerk te bieden terug in de uitvoering van de opleiding, met name in de begeleiding die gericht is op de behoeften van de individuele studenten. Zo constateren we dat de studieloopbaanbegeleider al tijdens de intake een maatwerktraject opstelt met studenten. Het effect is dat iedere student een eigen programma doorloopt. Daarnaast krijgen studenten die dat nodig hebben extra scholing in de vakken Nederlands en rekenen. Studenten met een havodiploma krijgen bijvoorbeeld vrijstellingen voor de generieke vakken waardoor ze het programma sneller kunnen doorlopen. Ook is er bijvoorbeeld een student die alleen een certificaat haalt omdat deze geen opleiding wil volgen. Studenten geven bij ons aan dat het persoonlijke opleidingsplan en intensieve contact met de studieloopbaanbegeleider van De Vakopleiding hen motiveert om het traject af te ronden.

Ten tweede zien we dat de directie randvoorwaarden biedt om de ambitie en de bijbehorende doelen te realiseren. Zo is een van de doelen van de directie dat 75% van de studenten hun traject binnen de gestelde tijd afrondt. Het lukt de directie om dat doel ook te behalen: 80% rondt het traject af binnen de gestelde tijd af.

Ten slotte zorgt de directie er voor dat het onderwijskundig leiderschap verankerd is in de organisatie. Dit is in deze platte organisatie belegd bij de studieloopbaanbegeleider, die ook lesgeeft in de generieke vakken. Hij stelt het onderwijsprogramma op in samenspraak met de directie en de praktijkdocenten. We hebben gezien dat deze studieloopbaanbegeleider wekelijks contact heeft met de praktijkdocenten om te praten over de voortgang van studenten. Daarbij spreken docenten onderling ook over gedragsregels bijvoorbeeld over het toestaan van een mobiel in de les. Bedrijven geven aan dat het contact met De Vakopleiding goed is, dat de begeleider ook langs komt om te kijken hoe het gaat. Het effect

van deze korte lijstjes is dat het team bewust bezig is met het bewaken en bevorderen van de onderwijskwaliteit die De Vakopleiding nastreeft.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende omdat de directie systematisch evalueert en analyseert of zij de doelen realiseert en zich hierover verantwoordt. De directie stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Allereerst haalt de directie voortdurend extern informatie op om zicht te krijgen op kansen en bedreigingen voor het onderwijs. Zo is de directie met diverse roc's en brancheorganisaties in overleg over het bieden van onderwijs dat in het bekostigd onderwijs niet gegeven kan worden. Bedrijven geven aan regelmatig contact te hebben met de studieloopbaanbegeleider en dat De Vakopleiding ook openstaat voor suggesties. De Vakopleiding past bijvoorbeeld opdrachten aan als bouwbedrijven aangeven dat vaardigheden niet meer actueel zijn.

Ook vraagt de directie regelmatig het oordeel van studenten aan de hand van eerder gestelde doelen over bijvoorbeeld de lesstof en examinering. Studenten vullen een evaluatieformulier in en tijdens de gesprekken met de studieloopbaanbegeleider bespreken zij de uitkomsten. Ook geven ze feedback als ze de opleiding hebben afgerond. De opleiding bespreekt de resultaten met de directie en verbetert waar nodig.

Tot slot legt de directie intern en extern op een adequate manier verantwoording af over de behaalde resultaten. De directie gebruikt het Verslag van werkzaamheden namelijk voor de eigen kwaliteitszorg door doelen, plannen, acties en het beoogd en bereikt effect hiervan te beschrijven.

Wat beter kan is het terugkoppelen van de uitkomsten van de evaluatie aan de studenten. Zowel studenten als bedrijven geven namelijk aan dat ze regelmatig contact hebben over zaken die beter of anders kunnen, alleen het is niet duidelijk wat de directie hiermee doet.

2.2. Afspraken over vervolgtoezicht

We wijken bij De Vakopleiding voor het vervolgtoezicht niet af van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen.

3. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Wij kijken als directie van De Vakopleiding terug op een positief onderzoek. Het rapport geeft ons de bevestiging dat wij in staat zijn vanuit onze visie maatwerk te verzorgen voor studenten. Wij zijn blij dat de Inspectie dit terugziet in de uitvoering van onze opleidingen. De inhoud van het onderzoeksrapport biedt ons de handvatten om de kwaliteit van onderwijs en examinering verder te verbeteren.

We zijn van mening dat het in het rapport geschetste beeld van onze opleidingen overeenkomt met de terugkoppelingen die de inspecteurs tijdens het onderzoek hebben gegeven. Wij kunnen ons dan ook goed vinden in de conclusies die in het rapport worden getrokken. Uiteraard zullen we de genoemde aandachtspunten ter harte nemen. Zo zullen we de terugkoppeling van de uitkomsten van evaluaties onderdeel maken van ons kwaliteitszorgsysteem, zodat voor alle betrokkenen duidelijk is wat er met deze uitkomsten wordt gedaan.

Ondanks het geringe aantal studenten heeft de Inspectie naar ons idee een uitgebreid en degelijk onderzoek uitgevoerd dat een goed beeld schetst van onze werkzaamheden. We kunnen terugkijken op prettige en open gesprekken met het inspectieteam en bedanken hen voor hun constructieve opstelling.

Het onderzoek laat zien dat de kwaliteit van ons onderwijs het vertrouwen geniet van de Inspectie. De Vakopleiding ziet de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet en kijkt ernaar uit voor meer studenten maatwerk te verzorgen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

